

Kymenlaakson steinerkoulu, 1.8.2025

Toimintaohje oppilaalle ja huoltajalle koulukiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän varalle

Koulukiusaaminen

- Koulukiusaamisesta on kyse silloin, kun yksi ja sama oppilas joutuu toistuvasti ja systemaattisesti toisen tai toisten tahallisen, negatiivisen toiminnan kohteeksi, joka loukkaa psyykkisen ja fyysisen koskemattomuuden perusoikeutta. Kiusaaminen on ehdottomasti kielletty. Kiusaamista on esimerkiksi
 - haukkuminen, nolaaminen, syrjiminen tai pilkkaaminen
 - uhkailu ja kiristäminen
 - fyysinen sortaminen, kuten töniminen, lyöminen tai kivun tuottaminen ylipäänsä
- **oppilas:**
 - mikäli joudut koulussa kiusaamisen kohteeksi, ilmaise kiusaajalle, miltä hänen käytöksensä tuntuu ja pyydä häntä lopettamaan
 - kerro asiasta viipymättä koulun työntekijälle (rehtorille, opettajalle, avustajalle, terveydenhoitajalle tai kuraattorille) mitä on tapahtunut ja ketkä ovat olleet osallisina. Jos et tunnista mukana olleita, koulun työntekijä auttaa. Kertominen on olennaista, koska on ensiarvoisen tärkeää, että asiaan puututaan mahdollisimman pian. Jos kertominen tuntuu vaikealta yksin, voit pyytää vaikka kaveria tueksi.
 - jos havaitset, että jotakuta oppilasta kiusataan koulussa, kerro asiasta koulun työntekijälle, esimerkiksi rehtorille, opettajalle tai kuraattorille. Kerro myös ketkä ovat olleet osallisina, sillä tilanteeseen puuttuminen edellyttää asian selvittämistä kaikkien osapuolten kesken.
- **huoltaja:**
 - mikäli lapsesi joutuu koulussa kiusatuksi, ilmoita asiasta koulun henkilökunnalle, esimerkiksi luokanopettajalle, luokanvalvojalle tai kuraattorille. Kerro myös ketkä ovat olleet osallisina, sillä tilanteeseen puuttuminen edellyttää asian selvittämistä osapuolten kesken.
- riidat ja erimielisyydet eroavat kiusaamisesta siten, että riidat ja erimielisyydet ovat usein hetkellisiä, eikä niiden kohteeksi joudu jatkuvasti yksi ja sama oppilas.

Seksuaalinen häirintä

- Seksuaalinen häirintä on toisen henkilöön kohdistuvaa seksuaalisessa mielessä häiritsevää, uhkaavaa, nöyryyttävää tai ahdistavaa käytöstä, joka on ehdottomasti kielletty. Häirintä voi olla sanallista, sanatonta tai fyysistä, ja se loukkaa kohteensa psyykkistä ja/tai fyysistä itsemääräämisoikeutta. Seksuaalisesti häiritsevä käytöstä on esimerkiksi
 - sanallinen tai sanaton seksuaalinen vihjailu (myös sosiaalisessa mediassa)
 - asiattomat seksuaaliset puheet, huomautukset tai kysymykset liittyen esim. kohteen vartaloon tai olemukseen (myös sosiaalisessa mediassa)
 - fyysinen koskettelu tai lähentely, sekä sukupuolista kanssakäymistä koskeva ehdottelu tai vaatimukset
- **oppilas:**
 - mikäli joudut koulussa häirinnän kohteeksi, ilmaise häiritsijälle miltä hänen käyttöksensä tuntuu ja käske häntä lopettamaan
 - kerro asiasta viipymättä koulun työntekijälle (rehtorille, opettajalle, terveydenhoitajalle tai kuraattorille) mitä on tapahtunut ja ketkä ovat olleet osallisina. Jos et tunnista mukana olleita, koulun työntekijä auttaa. Kertominen on olennaista, koska on ensiarvoisen tärkeää, että asiaan puututaan mahdollisimman pian. Jos kertominen tuntuu vaikealta yksin, voit pyytää vaikka kaveria tueksi.
 - jos havaitset koulussa seksuaalista häirintää, kerro näkemästäsi koulun työntekijälle, esimerkiksi rehtorille, opettajalle, terveydenhoitajalle tai kuraattorille. Kerro myös ketkä ovat olleet osallisina, jotta asia voidaan selvittää.
- **huoltaja:**
 - mikäli lapsesi joutuu koulussa seksuaalisen häirinnän kohteeksi, ilmoita asiasta koululle, esimerkiksi rehtorille, opettajalle, terveydenhoitajalle tai kuraattorille. Kerro myös ketkä ovat olleet osallisina, jotta asia voidaan selvittää.

Vaikka koululla ei ole suoraa toimivaltaa vapaa-ajalla tapahtuneisiin väärinkäytöksiin, voi kouluajan ulkopuolella mahdollisesti tapahtuneesta häirinnästä kertoa esim. oppilashuollon työntekijälle (kuraattorille, kouluterveydenhoitajalle, opettajalle tai rehtorille).